

แบบ Knowledge Capture

เรื่อง การกริดยางพารา

สรุปโดย นายประพันธ์ แสงเพชร หัวหน้างาน (ระดับ 6) งานสวนป่าดงพลอง องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้
เขตนครราชสีมา องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

1. บริบทหรือความเป็นมา

สวนป่าดงพลอง งานสวนป่าดงพลอง องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้เขตนครราชสีมา ได้รับมอบพื้นที่สวนป่าปลูก โดยงบประมาณของกรมป่าไม้ (โครงการ 5) เมื่อวันที่ 23 มิถุนายน 2548 รวมพื้นที่ทั้งหมด 7,720 ไร่ โดยสวนป่าดงพลองได้รับงบประมาณให้ดำเนินการปลูกสร้างสวนป่าไม้ยางพาราโดยราษฎรมีส่วนร่วมเพื่อให้ราษฎรรอบพื้นที่ได้มีรายได้จากการจ้างงาน เริ่มตั้งแต่การปลูกตลอดจนการดูแลรักษา และทำการกริดยางพารา และให้ราษฎรได้ปลูกพืชวนเกษตรในระหว่างร่องกลางที่ปลูกไม้ยางพาราอีกด้วย โดยเริ่มตั้งแต่ปี 2553 จนถึงปี 2558 รวมพื้นที่ทั้งหมด 738 ไร่ และสวนป่ามีแผนการดำเนินงานผลิตผลยางพาราในปี 2563 ที่จะเปิดกริดยางพาราเพื่อจำหน่ายเป็นยางก้อนถ้วย

2. วิธีการ/ขั้นตอน หรือกระบวนการที่ได้เรียนรู้

ขั้นตอนและวิธีการปฏิบัติในการเปิดหน้ายาง

สวนป่าได้จัดฝึกอบรมทบทวนการกริดยางพารา และให้ความรู้เกี่ยวกับการกริดยางพาราและการผลิตยางพาราก่อนด้วย ให้แก่สมาชิกที่เข้าร่วมโครงการฯ เพื่อนำไปปฏิบัติได้ถูกต้อง และมีประสิทธิภาพสูงสุด ดังนี้

1. ทบทวนการเตรียมอุปกรณ์ในการเข้ากริดยางพารา
2. ทบทวนวิธีการกริดยางพาราในเรื่ององศาการกริด ความลึกของการกริด ความหนาของแนวกริด ฯลฯ
3. ฝึกปฏิบัติการกริดยางพารากับต้นยางพาราสำหรับฝึกกริด
4. ทบทวนทำความเข้าใจในหลักเกณฑ์การผลิตยางพาราขององค์การอุตสาหกรรมป่าไม้

3. เทคนิคหรือกลยุทธ์ที่สามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้

1. ใช้เชือกยาว 50 เซนติเมตร วัดรอบต้นยาง (ให้วัดขนาดของต้นยางในระดับความสูงจากพื้นดิน 150 เซนติเมตร) หากปลายเชือกทั้งสองไม่ซ้อนกันก็แสดงว่าต้นยางได้ขนาด 50 เซนติเมตร แสดงว่าเปิดกริดได้
2. การเปิดกริดหน้ายาง ใช้ไม้เปิดกริดตามแนวตั้งกดแผ่นสังกะสีให้แนบกับต้นยางตามแนวลาดเอียงของแผ่นสังกะสี แล้วใช้ขอล็กหรือตะปูทำเครื่องหมายบนต้นยาง

3. วิธีการแบ่งครึ่งรอยกรีด ใช้เชือกมัดรอบต้นแล้วนำมาทาบครึ่ง จากนั้นนำเชือกที่ทาบครึ่งแนบกับต้นยางโดยให้ปลายด้านหนึ่งอยู่ที่รอยแบ่งครึ่งด้านหน้า ดึงปลายเชือกอีกด้านหนึ่งแนบกับต้นยางตรงแนวระดับไปทางด้านหลังแล้วทำเครื่องหมายไว้ ทำเช่นนี้อีกครั้งในระดับที่ต่ำกว่าเดิมประมาณ 30 เซนติเมตร กรณีกรีดครึ่งลำต้น

4. การทำรอยแบ่งครึ่งด้านหลัง ใช้ตะปูหรือซอหลักทำส่วนแบ่งครึ่งด้านหลังผ่านจุดทั้งสองจากนั้นใช้มีดกรีดเบา ๆ ตามรอยที่ทำเครื่องหมายไว้

5. การติดรางรองรับน้ำยาง และลวดรับถ้วยน้ำยาง ติดรางรองรับน้ำยางห่างจากรอยกรีดด้านหน้าลงมา 30 เซนติเมตร และติดลวดรับถ้วยน้ำยางให้ห่างจากลิ้นรับน้ำยางลงมาประมาณ 10 เซนติเมตร

การกรีดยางพารา

1. ต้องกรีดเอียงจากซ้ายบนมาขวาล่าง เพื่อให้ตัดท่อน้ำยางมากที่สุด
2. เวลาที่เหมาะสมในการกรีดยาง ควรเป็นเวลาเช้าตรู่ที่สามารถมองเห็นต้นยางได้ชัดเจน ทั้งนี้สามารถกรีดได้ตลอดวัน แต่น้ำยางจะลดลงเรื่อยๆ เมื่ออากาศร้อนขึ้น

3. การกรีดถี่เกินไป เปลือกยางจะหมดเร็ว และเปลือกยางอกใหม่จะงอกไม่ทัน การกรีดที่ดีควรสลับเปลือกเปลือกยางไม่เกิน 25 เซนติเมตรต่อปี

4. มีดกรีดยางควรรับให้คมอยู่เสมอ เพราะทำให้ตัดท่อน้ำยางดีขึ้นและสลับเปลือกเปลือกน้อย

5. ไม่ควรกรีดยางทุกวัน เพราะจะทำให้เกิดผลเสีย คือ ผลผลิตน้อยลง ต้นยางชะงักการเจริญเติบโต ต้นยางแสดงอาการเปลือกแห้ง เปลือกจะหมดเร็วและเปลือกงอกใหม่หนาไม่พอที่จะกรีดซ้ำได้

4. ประเด็นความรู้สำคัญ

1. ขนาดของต้นยางที่จะเปิดกรีดได้นั้นให้วัดที่ระดับความสูงจากพื้นดิน 150 เซนติเมตร และมีเส้นรอบต้น 50 เซนติเมตรขึ้นไป

2. การเปิดกรีดหน้าแรกสามารถเปิดกรีดได้ตั้งแต่ระดับความสูง 100 เซนติเมตร

3. มีจำนวนต้นยางที่ได้ขนาดเปิดกรีดไม่น้อยกว่าครึ่งหนึ่งของทั้งหมด

4. การเปิดกรีดหน้าที 2 จะต้องเปิดกรีดที่ระดับความสูง 150 เซนติเมตร

5. ความลาดเอียงของรอยกรีด ทำมุม 30-35 องศากับแนวระดับ

6. กรีดยางควรเว้นวันกรีด ไม่ควรกรีดทุกวัน เพราะจะทำให้ต้นยางเสียหาย

7. ไม่กรีดยางขณะที่ต้นยางเปียกเพราะจะทำให้เกิดเชื้อราลงท่อน้ำยางได้ง่าย

8. หยุดกรีดในฤดูยางผลัดใบ

5. สรุป

1. เพื่อเป็นการสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกรีดยางพาราที่ถูกต้องและทำให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด
 2. เพื่อสร้างงานสร้างรายได้ให้กับราษฎรรอบพื้นที่ เพื่อลดความขัดแย้งระหว่างชุมชนและหน่วยงาน
 3. เพื่อสร้างรายได้ให้กับองค์การอุตสาหกรรมป่าไม้
-